

Soovitused Kohaliku omavalitsuse koostöö turvaettevõttega: Turvamine üldkasutatavas avalikus kohas.

Soovitused on mõeldud kohalduma vaid juhul, kui see ei ole seotud avaliku kogunemisega ning kui lepingupoolteks on kohalik omavalitsus ja turvaettevõtja¹.

Avaliku koha kui turvaobjekti osas saab kohalik omavalitsus (KOV) sõlmida turvamiseks lepingu turvaettevõtjaga KOV-i vara valvamiseks ja kaitsmiseks. Korra pidamine [turvategevuse seaduse](#) (edaspidi *TurvaTS*) mõistes on üldjuhul välistatud, sest langeb valdavalt kokku avalikus kohas käitumise nõuete üle järelevalve teostamisega korrakaitse seaduse mõistes, mida KOV turvaettevõtjale delegeerida ei saa².

Kuidas määratleda avaliku kohaga seotud turvaobjekti KOV poolt avaliku koha turvamiseks sõlmitud lepingute raames?

- Turvaobjekt ei tohi olla terve omavalitsuse territoorium või selle osa. Turvamine peab piirduma kindla alaga.
- Avalik koht saab olla turvaobjektiks, kui see on kindlaks määratud maa-ala ja on eristatav näiteks aia, märkide või loodusliku piiri abil.
- Turvaobjektidel võivad kehtida erireeglid (näiteks keelatud on jalgrattaga sõita või loomadega viibida), mis on lisaks tavapärastele avaliku koha reeglitele. Näiteks võivad turvaobjektid olla erireeglitega pargid (nt Kadrioru park) või avalikud rannad.
- Lepingusse tuleb kindlasti lisada territooriumi plaan koos turvaobjekti piiridega, mis on osa turvaplaanist.
- Soovitav on ka teavitada inimesi turvaobjektidest, mille kaitsmiseks ja valvamiseks on omavalitsusel sõlmitud leping.

Millised õigused on turvateenistujal KOV avaliku koha turvaobjektidel vara valvamisel ja kaitsmisel?

¹ Juhul kui leping sõlmitakse turvaettevõtja ja muu osapoole kui kohalik omavalitsus, siis juhis ei kohaldu.

² Turvategevuse seaduse esialgses versioonis sisaldas ka peatükki „**Riigi ja kohaliku omavalitsuse korrakaitseülesande täitmisele kaasamine**“, millega sooviti luua kohaliku omavalitsuse üksuse võimetus riiklikku järelevalvesse avalikus kohas käitumise üldnõuete täitmise üle kaasata turvaettevõtja, kuid see jäeti riigikogu menetluses välja.

Vara valvamiseks ja kaitsmiseks võib turvateenistuja kasutada kõiki turvategevuse seaduses loetletud asjakohaseid meetmeid. Valvetöötaja võib osaleda turvamises avalikus kohas ainult koos turvatöötajaga.

Milliseid õigused on turvateenistujal KOV avaliku koha turvaobjektile korra pidamisel ?

Turvateenistuja õigused korra pidamisel sõltuvad turvaobjektist. KOV poolt avalikus kohas turvamiseks palgatud turvateenistuja õigused piirduvad vastava turvaobjekti sisekorra nõuete täitmise tagamisega, mis tähendab, et turvateenistujatel puudub õigus teostada riiklikku järelevalvet avalikus kohas käitumise üldnõuete täitmise üle.

NB! Kui lepingu turvaobjektiks oleva sisekorra nõuded kattuvad avalikus koha käitumise üldnõuetega, siis avalikus kohas käitumise üldnõuete rikkumisele turvateenistuja iseseisvalt reageerida ei saa.

Turvateenistuja võib kasutada korra pidamisel (*st sisekorra jõustamisel*) avalikus kohas TurvaTS sätestatud meetmeid:

- suulise nõude esitamine erireegli rikkumise lõpetamiseks;
- vajadusel turvaobjektilt kõrvaldamine kui suuline nõue ei ole eesmärki täitnud;
- vajadusel sõltuvalt erireeglist ka vallasasja hoiule võtmine;
- vajadusel sõltuvalt erireeglist turvaobjektile sissepääsu tõkestamine.

Avalikus kohas käitumise üldnõuete tagamisel piirduvad turvateenistuja õigused tema tavakodaniku igapäevaste õigustega. See tähendab, et turvateenistuja:

- võib juhtida tähelepanu kui tegemist on keelatud tegevusega nt bussipeatuses ei tohi suitsetada või alkoholi tarbida;
- ei tohi füüsiliselt sekkuda, *väljaarvatud hädakaitseks*;
- võib vajadusel kutsuda kohale korrakaitseametniku või politsei.

NB! Avalikus kohas käitumise üldnõuete kaitseks igapäevase kohaldamisel on oluline, et igapäevase õiguse alusel sekkumine ei saa olla turvalepingus kohustuslik nõue ega muul viisil lepingu objekt.³

Soovituslik on luua kohaliku PPA prefektuuriga koostöös operatiivselt toimiv infovahetus turvaettevõtja, KOV ja Häirekeskuse vahel. Nii on võimalik KOV poolt tõhusalt otsustada järgmised sammud (kas reageerida ise, tagada Häirekeskuse teavitamine või kutsuda prioriteetsena politseipatrull).

³ Kui avalikus kohas käitumise üldnõuete kaitsmiseks on turvalepingus sätestatud kohustus, sh kohustus igapäevaste õiguste rakendamiseks, siis tuleb seda tõlgendada kui turvaettevõttele avalike ülesannete delegerimisena, mis ei ole kehtiva TurvaTS ja korrakaitseaduse kohaselt lubatud.

